

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU
(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní
politiky a vnějších vztahů EU)

DOKUMENTY SZBP EU
(Výběr dokumentů z databáze Rady EU)

Ing. Mgr. Karel Hlaváček
Bc. Ludmila Görigová

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

OBSAH

<i>OBSAH</i>	2
<i>HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU</i>	3
EGYPT: OMEZENÍ VÝVOZU ZBRANÍ.....	3
LIBYE: SOUČASNÁ SITUACE A ÚSTAVODÁRNÝ PROCES.....	4
MALI: PREZIDENTSKÉ VOLBY.....	5
BLÍZKOVÝCHODNÍ MÍROVÝ PROCES: OBNOVENÍ MÍROVÝCH ROZHOVORŮ.....	6
VOLBY V ZIMBABWE.....	8
<i>DOKUMENTY SZBP EU</i>	10

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU¹

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky
a vnějších vztahů EU)

EGYPT: OMEZENÍ VÝVOZU ZBRANÍ

Popis problematiky

Na počátku července 2013 došlo v Egyptě k převratu, v němž armáda pod tlakem hromadných protestů odstavila od moci dosavadního prezidenta Muhammada Mursího z Muslimského bratrstva, který byl u moci od voleb z června 2012. Následovala vlna nepokojů a násilí mezi stoupenci a odpůrci prezidenta Mursího a armádou. Jedná se o další výraznou destabilizaci vývoje v Egyptě po revoluci z počátku roku 2011.² Postoj EU a jejích jednotlivých států nebyl na počátku července ještě jasně profilován.

Aktuální dění v Egyptě

Dne 21. srpna se konalo zasedání Rady pro zahraniční záležitosti (FAC), jehož jediným tématem byla situace v Egyptě. Podle **analýzy MZV ČR** zemřelo v nepokojích od července 2013 okolo tisíce lidí, přičemž probíhá vlna zatýkání stoupců muslimského bratrstva a existuje i záměr ho oficiálně rozpustit. Počet odhodlaných stoupců Bratrstva, kteří by byli ochotni riskovat a účastnit se demonstrací, klesá (nicméně např. 18. srpna bylo ze strany islamistů zabito 24 policistů). Součástí trendu je také násilí islamistů vůči koptským křesťanům (tradiční starostí ČR je postavení Koptů v Egyptě).³

V širší perspektivě rozebírá dění v Egyptě prominentní think tank International Crisis Group (ICG). Podle ICG připomíná současný vývoj dva uplynulé roky: zatímco v těchto letech bylo u moci Muslimské bratrstvo, které nebylo schopno začít vytvářet inkluzivní stát a logikou „vítěz bere vše“ podkopalo vlastní pozice, nyní tato logika funguje na straně druhé, když si armáda myslí, že potlačením Muslimského bratrstva dosáhne klidu. Cestou by podle ICG byl naopak právě inkluzivní přístup a vstřícné kroky ze strany armády, zejména propuštění politických vězňů v čele s prezidentem Mursím.⁴

Jednání v institucích EU

EU projednávala na zasedání Rady 21. 8. 2013 zejména svůj přístup k současnému hráči ovládajícímu dění v Egyptě – armádě. Zatímco např. Německo zastávalo opatrný přístup a nechtělo podnikat žádné radikální kroky, Švédsko se postavilo na stranu

¹ Vzhledem k velice dynamickému vývoji v Sýrii připravujeme k tomuto tématu zvláštní podkladový materiál.

² Pro bližší informace o převratu viz Přehled SZBP červen 2013, Převrat v Egyptě, [ZDE](#). Předešlý vývoj je rozebrán např. v Přehledu SZBP červen 2012, Prezidentské volby v Egyptě, [ZDE](#).

³ Mandát pro zasedání Rady 21. 8. 2013.

⁴ ICG. Marching in Circles: Egypt's Dangerous Second Transition, 7. 8. 2013, [ZDE](#).

zastávající tvrdý přístup. Ve hře se ocitlo zejména zablokování rozvojové spolupráce a omezení exportu zbraní. Ve svých závěrech Rada:

- prohlásila přístup egyptských bezpečnostních složek za nepřiměřený stejně jako „akty terorismu“ (např. zabití 24 policistů ze strany islamistů, viz výše);
- vyzvala k umírněnosti a propuštění politických vězňů včetně prezidenta Mursího;
- omezila vývoz vybavení, které je možno použít k vnitřní represii;
- rozhodla, že vzhledem k ekonomické situaci běžné populace nezastaví nezastaví pomoc směřující do oblastí občanské společnosti, ale pověřila vysokou představitelku revizí prostředků směřujících do Egypta v rámci Evropské politiky sousedství, protože Egypt nenaplňuje její principy.⁵

Omezení exportu zbraní ze strany EU se nicméně stalo terčem kritiky, protože „nechává mnoho prostoru pro interpretaci“.⁶

LIBYE: SOUČASNÁ SITUACE A ÚSTAVODÁRNÝ PROCES

Popis problematiky

Po skončení občanské války v Libyi v říjnu 2011 (byl zabit dosavadní vládce Muammar Kaddáfí a došlo k ukončení bezletové zóny nad Libyí; za skončení války by ale bylo lze označit i dobytí Tripolisu opozičními/povstaleckými silami ze srpna 2011) proběhla příprava na parlamentní volby, které se konaly v červenci 2012 a byly ze strany mezinárodního společenství hodnoceny jako velký krok kupředu. Zvítězila v nich Aliance národních sil, považovaná za liberální politický útvar. Přes tento optimistický začátek však bylo poukazováno na svévolnost různorodých vojenských milic v zemi a na to, že před Libyí stojí obtížný proces sestavování nové ústavy a provedení dalších voleb již podle pravidel této ústavy.⁷

Současná situace v Libyi: „tvrdé přistání“

Libye zůstává i téměř dva roky po svržení Muammara Kaddáfího nestabilní. Podle analýzy International Crisis Group Libye sice uspořádala úspěšné volby, ale její různé regiony mají různé zájmy; největším problémem současné Libye je pak samovláda milic, které uplatňují svévolnou „spravedlnost“ na lojalistech a předpokládaných lojalistech bývalého libyjského režimu. Země nemá fungující soudnictví (problémem je to, že Libye nemá k dispozici kvalitní kandidáty na pozice v soudnictví, kteří by současně nebyli podezřelí ze spojení s minulým režimem); zatímco prozatímní vláda se rozhodla k opatrnému postupu a prověřování osoby po osobě, milice zastávají radikální stanoviska. O politikách prozatímní vlády navíc nelze hovořit jako o jednoznačných, protože jejich část směřovala k podpoře milic.⁸

⁵ Závěry Rady k Egyptu k dispozici [ZDE](#).

⁶ Analýzu omezení exportů viz na [Euobserver.com](#), Loopholes aplenty in EU 'arms ban' on Egypt, 2. 9. 2013, [ZDE](#).

⁷ Přehled SZBP červenec 2012, Libye: volby do Národního shromáždění, [ZDE](#).

⁸ ICG, Trial by Error: Justice in Post-Qadhafi Libya, 17. 4. 2013, [ZDE](#).

Otevřeně se vyjadřuje komentář časopisu Foreign Policy: Libye v srpnu 2013 slaví dvouleté výročí osvobození Tripolisu a pádu Kaddáfího režimu. Je ale v chaosu: milice páchají svévolné násilí, útoky ohrožují provoz ropného průmyslu, roste džihádistské násilí na východě země a vše provází všeobecná ekonomická stagnace.⁹

Práce na ústavě

Úkolem parlamentu zvoleného v červnu 2012 je zejména příprava nové ústavy. Práce na ústavě se nicméně neustále opožďují, a to zejména kvůli regionálním rozporům a spory nad rolí práva šaría v budoucí ústavě.¹⁰ Dne 16. července 2013 nicméně libyjský parlament schválil zákon stanovující způsob, kterým bude zvoleno uskupení, které by mělo ústavu navrhnout. Ústavodárné shromáždění bude tvořeno 60 členy a bude zvoleno všelidovým hlasováním; za každý ze tří hlavních libyjských regionů bude zvoleno 20 členů. V ústavodárném shromáždění by mělo být pamatováno na práva žen a menšin: ženy by měly dostat 6 křesel, tři největší menšiny po dvou křeslech. Vlastní vytváření ústavy by mělo shromáždění realizovat během 120 dnů od svého ustavení. Návrh ústavy by měl následně být předložen ke schválení v referendu. Tento model se inspiruje vytvářením první libyjské ústavy z roku 1951, tj. ještě před vládou plukovníka Kaddáfího.¹¹ Podle Foreign Policy ale zákon nestanoví podrobnosti volby, které budou muset stanovit místní instituce – a současně též čelit očekávaným protestům.¹² Jsou také vyslovovány pochybnosti nad dostatečností ošetření práv menšin.¹³

Předpokládaný vývoj

Volby do ústavodárného shromáždění by se měly konat do šesti měsíců od schválení příslušného zákona (tedy od 16. července 2013). Tři největší menšiny (Tibu, Tuaregové a Amazigové) nicméně zatím hovoří o bojkotu voleb.¹⁴

MALI: PREZIDENTSKÉ VOLBY

Popis problematiky

V Mali je dlouhodobě nestabilní situace. V lednu 2012 zde došlo k povstání menšiny Tuaregů, po kterém následovala celková destabilizace země, uchopení moci jednou z armádních frakcí a vojenskou ofenzívou radikálně islamistických organizací. To vedlo v lednu 2013 k francouzské vojenské intervenci, která vytlačila islamisty a pokusila se přispět k vytvoření prostředí pro návrat k ústavním podmínkám.¹⁵ Do

⁹ Pro rozsáhlý komentář viz ForeignPolicy.com, [Libya's Hard Landing](#), 13. 8. 2013, [ZDE](#).

¹⁰ Předpokládá se významná role práva šaría; oficiální dokumenty vždy specifikovaly Libyi jako islámský stát, [ZDE](#).

¹¹ Reuters.com, Libya moves a step closer to new post-Gaddafi constitution, 16. 7. 2013, [ZDE](#).

¹² ForeignPolicy.com, [Libya's Hard Landing](#), 13. 8. 2013, [ZDE](#).

¹³ Aawsat.net. Libya's Most Vulnerable, 9. 8. 2013, [ZDE](#).

¹⁴ Middle-east-online.com, Libya moves step closer to new constitution amid boycott by minorities, 21. 7. 2013, [ZDE](#).

¹⁵ Pro podrobný rozbor událostí v Mali viz Vybraná témata 2/2013 Vývoj v Mali a role armády v současném konfliktu, [ZDE](#).

tohoto procesu se zapojilo i širší mezinárodní společenství – do července 2013 byla v zemi mise Africké unie AFISMA, od té doby pak stabilizační mise OSN MINUSMA.¹⁶ Jedním z milníků dalšího vývoje se měly stát prezidentské volby konané 28. července a 11. srpna 2013; takto brzy byly volby zorganizovány i pod francouzským tlakem – Francie chce co nejdříve stáhnout své vojáky z Mali –, což bylo z mnoha stran kritizováno kvůli nedostatečné připravenosti země.

Jednání v institucích EU

EU v Mali přispívá kromě financování (pro období 2013-2014 chce EU uvolnit 520 milionů eur pro účely stabilizace Mali) také výcvikovou misí EUTM Mali, již se účastní i Česká republika. Od 1. 4. 2013 ČR vyslala 34 účastníků, kteří se podílejí na ochraně mise, do budoucna by ČR měla přispět i čtyřmi odborníky provádějícími výcvik. MZV ČR hodnotí dosavadní výsledky dosažené misí jako „povzbudivé“. ČR také uvažuje o darování vojenského materiálu. V EU se diskutuje varianta vyslání další, tentokrát civilní mise, která by měla přispět k vnitřní bezpečnosti a rozvoji justice.¹⁷

Průběh voleb a předpokládaný vývoj

EU vyslala do Mali svoje volební pozorovatele,¹⁸ podle jejichž zprávy se podařilo zorganizovat věrohodné volby.¹⁹ Vítězem se stal bývalý premiér (1994-2000) Ibrahim Boubacar Keita, který ve druhém kole porazil bývalého ministra financí Soumailla Cissého.²⁰ EU výsledek voleb přivítala kladně.²¹ Keita bude nyní sestavovat vládu; mezi jeho nejdůležitější úkoly bude patřit správa zahraniční pomoci a implementace dvouletého plánu na obnovu země, ale i jednání s tuarežskými rebely, s nimiž je prozatím uzavřeno pouze příměří.²²

BLÍZKOVÝCHODNÍ MÍROVÝ PROCES: OBNOVENÍ MÍROVÝCH ROZHOVORŮ

Popis problematiky

Na konci července byly na popud Spojených Států obnoveny mírové rozhovory mezi Izraelem a Palestinou. Obě strany konfliktu se tak setkávají k jednání o konci izraelsko-palestinského konfliktu založeném na principu dvou-státního řešení poprvé po téměř třech letech. Ministr zahraničí Spojených Států John Kerry uvedl, že jednat

¹⁶ Pro přehled nedávného vývoje viz Přehled SZBP květen 2013. Mali: dárcovská konference, mise Minusma, [ZDE](#). Pro informace o misi EUTM viz její webové stránky, [ZDE](#).

¹⁷ Mandát pro zasedání Rady 22. 7. 2013.

¹⁸ Tisková zpráva Rady, 5. 7. 2013, European Union launches Election Observation Mission to Mali, [ZDE](#).

¹⁹ EUEOM.eu, Texte intégral de la Déclaration préliminaire du second tour de l'élection présidentielle le 11 août 2013, [ZDE](#).

²⁰ AlJazeera.com, 13. 8. 2013, Keita wins Mali election after rival concedes, [ZDE](#).

²¹ Tisková zpráva Rady, 29. 7. 2013, Déclaration de Catherine Ashton, Haute Représentante de l'UE, sur l'issue de l'élection présidentielle au Mali, [ZDE](#).

²² BBC.co.uk, 13. 8. 2013, Ibrahim Boubacar Keita wins Mali presidential election, [ZDE](#).

by se mělo o všech klíčových otázkách, jako je Jeruzalém, hranice, bezpečnostní opatření i palestinství uprchlíci.²³ Konkrétnější harmonogram jednání nebyl specifikován a obě strany souhlasily s tím, že obsah jednání bude důvěrný. Již v dubnu však izraelský premiér Benjamin Netanjahu prohlásil, že mezi prvními předměty jednání by mělo být i uznání Izraele jako židovského státu ze strany Palestinců. Obě strany se k zahájení mírového jednání se zprostředkovateli z USA setkaly poprvé 29. a 30. července ve Washingtonu. Jednání pak byla znovuobnovena 14. srpna v Jeruzalémě.²⁴ Jako první gesto toho, že je připraven k jednání, již Izrael souhlasil s vydáním několika desítek palestinských vězňů.²⁵

Jednání v institucích EU

Ministři zahraničních věcí členských států EU na jednání Rady 22. července přivítali možnost znovuobnovení jednání mezi Izraelem a Palestinou, která byla po období posledních 3 let pozastavena. Vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Catherine Ashtonová blahopřála izraelskému premiérovi a palestinskému prezidentovi k demonstraci vůdcovství, která podle ní dává velkou naději, že by konečně mohl být učiněn pokrok směrem k dosažení celosvětově žádoucích cílů míru, bezpečnosti a důstojnosti národů. Zároveň poděkovala Johnu Kerryemu za jeho roli v procesu a slíbila, že Evropská unie vynaloží veškeré úsilí, aby zajistila, že jednání budou úspěšná.²⁶

Evropská unie dle oficiálního prohlášení Catherine Ashtonové ze dne 31. července²⁷ trvale podporuje řešení izraelsko-palestinského konfliktu směrem ke dvou-státnímu uspořádání a bude i nadále pokračovat v podpoře dosažení míru na Blízkém východě. Izraelce i Palestince vnímá jako spojence a obnovení mírových rozhovorů podle ní otevírá dveře i k přispění Evropské unie k míru a bezpečnosti na Blízkém východě i k prohloubení vztahů s oběma zeměmi.

Obnovení mírových jednání mezi Izraelem a Palestinou přivítal i blízkovýchodní kvartet²⁸, který rovněž podporuje vyřešení konfliktu směrem k vytvoření dvou-státního uspořádání. Kvartet rovněž deklaroval úmysl brzkého setkání na úrovni vyslanců, kde budou projednávány další kroky.²⁹

²³ Europolitics, 23.7.2013, EU welcomes prospect of resumption of Israeli-Palestinian talks.

²⁴ BBC News Middle East, 14.8.2013, Q&A: Israeli-Palestinian talks in Jerusalem, [ZDE](#).

²⁵ The Guardian, 14.8.2013, Israelis and Palestinians meet for peace talks, [ZDE](#).

²⁶ Europolitics, 23.7.2013, EU welcomes prospect of resumption of Israeli-Palestinian talks, [ZDE](#).

²⁷ Prohlášení Catherine Ashton, 31.7.2013. [ZDE](#).

²⁸ Čtveřice států a mezinárodních organizací (USA, Rusko, Evropská unie a OSN), které se angažují ve vyjednávání mírového procesu izraelsko-palestinského konfliktu.

²⁹ Statement of the Middle East Quartet, [ZDE](#).

Předpokládaný vývoj

Spojené Státy oznámily, že k výsledkům jednání by se mělo dobrat do 9 měsíců, s čímž obě strany konfliktu souhlasily. Po prvním jednání v Jeruzalémě se aktéři jednání sešli 26. srpna v Jerichu, na západním břehu Jordánu, přičemž jednat by se mělo kontinuálně i nadále.³⁰ Izraelská ani palestinská strana se k podrobnostem jednání nevyjadřují, protože již na počátku souhlasily, že o průběhu mírového vyjednávání budou informovat výhradně Spojené Státy.³¹

VOLBY V ZIMBABWE

Popis problematiky

31.7.2013 se v Zimbabwe uskutečnily prezidentské a parlamentní volby. Předchozí volby v roce 2008 i přes vítězství v parlamentních a v prvním kole prezidentských voleb opoziční strany byly mocenským monopolem ZANU-PF Roberta Mugabeho zmanipulovány a ve druhém kole již zvítězil Robert Mugabe jakožto jediný kandidát. I když mezinárodní společenství přimělo obě strany k podpisu tzv. všeobecné politické dohody a k vytvoření vlády národní jednoty, Robert Mugabe i nadále podržel ve svých rukou úřad hlavy státu, ale i fakticky ovládl většinu vládních resortů prostřednictvím ZANU-PF. Po hluboké ekonomické krizi, do které se země dostala v roce 2009, proběhly sice reformy zejména ve smyslu dílčích legislativních změn a v referendu schválené nové ústavy, ovšem řada klíčových reforem se stále nepromítla dostatečně do praxe. Za vůbec největší problém je označováno ovládání bezpečnostní složky prezidentovou stranou. Opoziční strany po celé volební období poukazovaly na omezený prostor, který jim byl dán ve vládě a ZANU-PF naopak propagandisticky využívala pochybení a korupčních skandálů těchto stran.³²

Datum voleb bylo prezidentem ohlášeno až v polovině června 2013 na základě jeho jednostranného rozhodnutí. Již před volbami se navíc objevovaly náznaky volebních manipulací.³³ Představitel nejsilnější opoziční strany (MDC-T) Morgan Tsvangirai, vyzyvatel Roberta Mugabeho v boji o prezidentský úřad, ještě před oficiálním vyhlášením výsledků označil volby za sice pokojné, ale zmanipulované. Tuto manipulaci lze podle něho rozdělit do tří oblastí, a to na rozsáhlé manipulace seznamu voličů, podvody přímo ve volebních místnostech a další manipulace, jako například zneužívání volebních lístků.³⁴

³⁰ BBC, 14.8.2013, Q&A: Israeli-Palestinian talks in Jerusalem, [ZDE](#).

³¹ Reuters, 4.9.2013, Peace talks with Israel going nowhere: senior Palestinian, [ZDE](#).

³² Často byly tyto skandály skutečně autentické, čímž se opozice v očích některých voličů zkompromitovala.

³³ Velvyslanectví České republiky Harare, 30.7.2013, Zimbabwe - harmonizované volby.

³⁴ Velvyslanectví České republiky Harare, 1.8.2013, Zimbabwe - demokratická změna odložena o pět let, říká Morgan Tsvangirai.

3.8. 2013 bylo oficiálně potvrzeno vítězství Roberta Mugabeho, který překonal 50% hranici již v prvním kole prezidentských voleb³⁵, s tím, že jeho strana ZANU-PF navíc ze tří čtvrtin ovládla i dolní komoru parlamentu.³⁶

Jednání v institucích EU

18. února Rada EU rozhodla o částečném uvolnění některých restriktivních opatření vůči Zimbabwe. Zrušení zbytku sankcí pro nejvyšší představitele režimu pak podmínila zejména zajištěním mírového, transparentního a demokratického průběhu právě těchto prezidentských a parlamentních voleb.³⁷

Nad průběhem voleb dohlíželo celkem 20 000 domácích i zahraničních volebních pozorovatelů. EU nebyla k pozorování voleb přizvána. Byla zde pouze malá skupina jejích vlastních diplomatických pozorovatelů.³⁸ I ze strany této malé diplomatické pozorovatelské mise však byly konstatovány zásadní problémy, jako je např. vysoký počet odmítnutých voličů zejména v městských oblastech, kde má opozice tradičně nejlepší výsledky nebo nefunkčnost opatření namířených proti vícenásobnému hlasování jednotlivců. Největší otazník se vznášel nad registrem voličů, na kterém chyběly vysoké počty oprávněných voličů, a naopak na něm figurovala řada dvojích či fiktivních záznamů. Registr rovněž nebyl v zákonem stanovené lhůtě poskytnut kandidátům a veřejnosti.³⁹

Hodnocení voleb mezinárodním společenstvím vykazuje zajímavou charakteristiku: zatímco západní svět včetně EU spíše vyjadřoval znepokojení (jakkoli oceňoval klidný průběh voleb), svět nezápadní (Rusko, Čína, africké organizace a státy) hodnotil volby pozitivně: zdůrazňoval klidný průběh voleb a často se o volbách vyjadřoval i jako o věrohodných.⁴⁰ Evropská unie prostřednictvím Catherine Ashtonové po vyhlášení výsledků gratulovala zimbabwskému obyvatelstvu ke klidnému průběhu hlasování, zároveň však vyjádřila své znepokojení z údajných nesrovnalostí a nedostatku transparentnosti volebního procesu.⁴¹ V dalším prohlášení zdůraznila důležitost pokračování reformy a zajištění toho, aby další volby byly již plně transparentní a důvěryhodné. Na základě zkoumání těchto faktorů bude pak EU přehodnocovat své vztahy se Zimbabwe.⁴²

³⁵ Konkrétně získal 61,09 % hlasů, kdežto jeho hlavní vyzyvatel Morgan Tsvangirai pouhých 33,94 % hlasů.

³⁶ Velvyslanectví České republiky Harare, 4.8.2013, Zimbabwe - oficiální výsledky voleb potvrdily drtivé "vítězství" ZANU-PF.

³⁷ Parlamentní institut: Přehled SZBP únor 2013, Zimbabwe: Zmírnění sankcí, [ZDE](#).

³⁸ Velvyslanectví České republiky Harare, 30.7.2013, Zimbabwe - harmonizované volby.

³⁹ Velvyslanectví České republiky Harare, 4.8.2013, Zimbabwe - oficiální výsledky voleb potvrdily drtivé "vítězství" ZANU-PF.

⁴⁰ BBC.co.uk, 2. 8. 2013, Zimbabwe poll 'free and peaceful' say Obasanjo and SADC, [ZDE](#). 3. 8. 2013, Zimbabwe President Mugabe re-elected amid fraud claims, [ZDE](#).

⁴¹ Declaration by the High Representative Catherine Ashton on behalf of the EU on the elections in Zimbabwe, 21.8.2013, [ZDE](#).

⁴² Declaration by the High Representative, Catherine Ashton, on behalf of the European Union following presidential elections in Zimbabwe, 22.8.2013, [ZDE](#).

Na setkání zahraničních ministrů členských států EU 20.8.2013 v Bruselu bylo rozhodnuto o tom, že sankce proti Zimbabwe, které byly dříve pozastaveny mimo jiné i jako motivace k demokratičtějšímu průběhu voleb, zůstanou pozastaveny i po dobu dalších šesti měsíců, tedy do 20. února 2014.⁴³ Zároveň však Rada ve svém prohlášení upozornila, že příslušná opatření budou opětovně použita, kdyby se situace v zemi zhoršovala.⁴⁴

Předpokládaný vývoj

Po volbách se mluvilo o možnosti ustanovení nové vlády národní jednoty, k čemuž se prezident Mugabe nicméně prozatím nevyjadřoval.⁴⁵ Po ovládnutí výkonné i zákonodárné moci v zemi stranou ZANU-PF bude však pro další vývoj v zemi klíčové sledovat i rozložení sil v rámci této strany. Ta je totiž rozdělena na dva hlavní tábory, a to na umírněné křídlo vedené dosavadní viceprezidentkou Joice Mujuruovou a radikální křídlo provázané s armádním velením vedeným dosavadním ministrem obrany Emmersonem Mnangagwou. Díky úspěchu kandidátů Mnangagwova tábora v parlamentních volbách se zdá, že se do popředí dostane právě tato skupina, což zvyšuje i Mnangagwovu šanci na převzetí prezidentského úřadu po odchodu Roberta Mugabeho. Vývoj právě tímto směrem by pak mohl znamenat další rozevírání propasti mezi Zimbabwe a Evropskou unií.⁴⁶

DOKUMENTY SZBP EU

(Výběr dokumentů z databáze Rady EU)

Hlavní aspekty a základní možnosti v oblasti SZBP – [13116/13](#)

Datum: 27. 8. 2013

Typ dokumentu: Návrh výroční zprávy vysoké představitelky Unie LIMITE

Obsah dokumentu: Zpráva shrnuje vývoj v oblasti SZBP za rok 2012. Zpráva je velmi obsáhlá, vývoj v roce 2012 shrnuje jako „plný událostí“ (hlavními událostmi bylo arabské jaro a události v Mali); podle zprávy se ukázalo, že EU je schopna využít polisabonského uspořádání institucí k efektivnějšímu vedení SZBP. Podle výhledu do budoucna dokument nadále předpokládá klíčovou roli jižního sousedství (arabské jaro).

⁴³ Council of the European Union, 21.8.2013, Press Release, 3256th Council meeting, [ZDE](#).

⁴⁴ New Zimbabwe, 21.8.2013, EU sanctions to remain suspended, [ZDE](#).

⁴⁵ BBC, 22.8.2013, Mugabe inauguration: New era or back to old days?, [ZDE](#).

⁴⁶ Velvyslanectví České republiky Harare, 4.8.2013, Zimbabwe - oficiální výsledky voleb potvrdily drtivé "vítězství" ZANU-PF.

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Výroční zpráva EU o lidských právech a demokracii ve světě za rok 2012 – [9431/13](#)

Datum: 13. 5. 2013

Typ dokumentu: Zpráva vysoké představitelky Unie

Obsah dokumentu: Zpráva mapuje práci EU v oblasti lidských práv v celém rozsahu vnějších vztahů EU a zdůrazňuje její hlavní úspěchy. Měla by rovněž být vodítkem pro budoucí práci, protože poukazuje na oblasti, kde je naléhavě zapotřebí dosáhnout pokroku. EU v roce 2012 např. prostřednictvím evropského nástroje pro demokracii a lidská práva stovky projektů organizací občanské společnosti zaměřených na podporu demokracie. Rovněž byla založena Evropská nadace pro demokracii, která má poskytovat flexibilní a rychlou podporu malým nevládním organizacím. V roce 2012 též EU získala Nobelovu cenu míru za prosazování míru v Evropě.

Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - výroční zpráva o nástroji stability za rok 2012- [12862/13](#)

Datum: 30. 7. 2013

Typ dokumentu: Zpráva Komise

Obsah dokumentu: Nástroj stability je jedním z klíčových prostředků vnější pomoci umožňujícím předcházení aktuálním nebo nově vznikajícím krizím ve světě a přispět k reakcím na ně. Zpráva podává přehled o způsobu využití nástroje stability v roce 2012. Zpráva podává informaci např. o zeměpisném pokrytí využití nástroje v letech 2007-2012: subsaharská Afrika 26 %, Blízký východ a severní Afrika 24 %, Asie a Pacifik 19 %, Latinská Amerika a Karibik 11 %, jižní Kavkaz a střední Asie 9 %, východní Evropa a západní Balkán 6 %, ostatní 5 %. V letech 2007-2011 bylo uvolněno 872 milionů EUR na zhruba 243 zásahů v reakci na krize v přibližně 70 zemích či regionech po celém světě.

Pololetní zpráva o pokroku v provádění strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení (2013/I) - [12690/13](#)

Datum: 23. 7. 2013

Typ dokumentu: Zpráva Generálního sekretariátu Rady

Obsah dokumentu: Tato zpráva o pokroku se týká činností provedených během prvního pololetí roku 2013. od 18. února 2013 byl jmenován nový hlavní poradce a zvláštní vyslanec pro nešíření a odzbrojení Jacek Bylica. Ten se zaměřil na následující problémové okruhy:

- zvýšení úsilí o dodržování Smlouvy o nešíření jaderných zbraní, což je pro EU i nadále hlavní prioritou, neboť mimo jiné i přímo souvisí s důležitými regionálními výzvami týkajícími se šíření v Íránu a KLDR.
- pokročení v iniciativě, jejímž cílem je zavést jménem mezinárodního společenství kodex chování pro činnosti v kosmickém prostoru.
- posílení či zahájení dialogů o nešíření s významnými partnery mimo EU.

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz